

התחכמות

כרפי בניעמים

הם הכפילו אשמה זו כאשר הומינו אל תוך לבנון את הזאב הסורי, כדי שישמור על הכיבוש הנוצרי. מכל העמים הערביים, הסורים הם אחד הקיצוניים ביותר. לא רק מבחינה לאומנית, אלא גם מבחינה דתית-מוסרית. מטעמי נוחות, הם מופיעים עתה כידידי הנוצרים הלבנוניים. אך אין שמץ של ספק בכך שאחרי ירחי דבש זה יבוא יום-הדין. הזאב לא יגור עם כבש.

עתה העמיסו עסקנים אלה על עצמם — לעיני העולם כולו — את האחריות לברית עם ישראל — ברית המופנית בגלוי נגד המוסלמים, ובעיקר נגד הפלסטינים. בעיניו של ערבי לאומי, זהו כתם שלא יימחה. זמן רב אחרי שכל תוצאות המלחמה הלבנה נוגת תיעלמנה, יישאר כתם זה. הוא עלול לקבוע את כל עתידה של העדה הערבית-נוצרית.

הוא עלול להמיט עליה אסון דומה לזה שנפל על ראשיהם של הנוצרים הערביים בעיקבות מסעי-הצלב. מאקיאולי ישראלי יכול לומר: או מה? זב"ש — זו הבעייה שלהם. בינתיים זה טוב לנו. אבל זהו מישחק ציני, ובסופו של דבר גם קצרי-ראי.

ש דושיית — ובעיני זהו העיקר: מיבצע זה מצטרף למדיניות הדוגלת בהתקרבות ישראלית-סורית, תוך העמקת האיבה הישראלית-פלסטינית. אני משוכנע שדא תיתכן שגיאה גדולה יותר. מי שטוען כי מעצמה סורית עד גבורנו

המיתקפה בדרום-לבנון היתה כולה דתית. לא היו מעורבים בה פלסטינים, כי באותה עת כלל לא היו כוחות פלסטיניים ממוקמים באזור זה. גם הסורים נעדרו.

היתה זו, איפוא, התקפה ישירה של נוצריים לבנוניים על מוסלמים לבנוניים.

בכל לבנון היתה מילחמת-הדת אכזרית מאד. אין בה שבויים. אין בה אולחים. אין בה חסינות לנשים ולילדים. שני הצדדים ביצעו בה שחיתות אכזריות. על-פי הדיווחים של עיתונאים אירופיים — כולם נוצריים — הצטיינו בכך דווקא הכוחות הנוצריים.

מאחר שכל העולם הערבי משוכנע שהמיתקפה הנוצרי רית מתנהלת בפקודת ישראל וביוזמתה, נופל מלוא עומס האשמה — בעיני הערבים — על ישראל. ישראל אינה נראית עוד כמדינה הלוחמת באש"ף או באירגוני הפידיאיון — מילחמה המובנת גם לאויבים. היא נראית כמדינה יהודית המעודדת גוף נוצרי קנאי להנהל מילחמת דת נגד העולם המוסלמי.

אין דימוי מסוכן יותר.

כשהיא מצטרפת למאורעות הברון ולפרשת התפילה בהריהבת, מחזקת פרשה זו את הטענה הערבית שיש

ריחה צרפתית מופרת על זוג הנאהבים שעשו אהבה מתחת למכונת חוגה ברחוב.

לפתע ניגש אליהם שוטר ("פליק" בלעז) ושאל: "היי, אתם שם, מה אתם עושים?"

"אנחנו מתקנים את המכונת", השיב הבחור. "איזו מכונת?" "שאל השוטר."

ה מיתקפה ה"נוצרית" לאורך הגבול הישראלי בדרום-לבנון הזכירה את הבדיחה הזאת.

כאשר תוכננה, סערה מילחמת-האזרחים בלבנון כולה. המוסלמים לחמו בנוצרים, הימין בשמאל, הסורים בפלסטינים. ניתן היה לקוות כי המיבצע ליד הגבול הישראלי ייבלע בהמולה כללית זו.

והנה באה, כמפתיע, ועודת ריאה, מודי המת-האזרחים נפסקה לפתע-פיתאום. דממה רקה השתררה ברחבי הארץ.

ובדיוק אז החלה, ליד הגבול הישראלי, המיתקפה ה"נוצרית".

כדומיה הפיתאומית, היא נשמעה כרעם. כל העולם הסתכל, ראה ונדהם. כל הפרטים, כשעקו המיתקפה כיקשו להעלים או להציניעם, הודקרו כאינו הוארו בזרקור-ענק.

התגובה היתה אחידה במידה ובמעלב, באירופה ובעור למ השלישי: זוהי קנוניה ישראלית. עיתוני העולם — מטייטס האמריקאי עד פראבדה הסובייטי, מלה מונד הצרפתי עד אל-אהראם המצרי — התחרו ביניהם בגילויים ובהאשמות: שישראל הביאה את הלוחמים הנוצריים מג'וניא בצפון, דרך חיפה, אל הגדר הטובה; שצה"ל הדריר, אמן צייד אותם; שהמיבצע כולו נערך תחת חסות ישראלית, ונועד לשרת אינטרסים ישראלים.

אם להתייחס לפרטים שפורסמו בעיתוני העולם, איני יודע אם יונמי המיבצע תיכננו איתו חודשים ארוכים מראש, או שנגררו לתוך העניין בהדרגה, ללא מחשבה, כפי שנגררו האמריקאים למלחמת ויאטנאם. קיימות שתי אסכולות בעניין זה. ייתכן כי האמת נמצאת במקום כלשהו באמצע.

אני, כשעצמי, נוטה לגרסה הראשונה. מיבצע מעין זה אינו יכול להיוולד ברלילה. כל פרטיו מהיבים הכנות ממשכות, תיכנון וביצוע: העברת חיל-משלוח בדרך הים, אימוגו וציוודו בנשק קל וכדו, תיאום הסיוע הארטילרי, הכשרת הקרקע הפוליטית, ועוד. כל זה אינו יכול להתבצע כאילו מעצמו, בדרך השיגיר לה האוטומטית. מישהו מוכרח ליוזם, מישהו מוכרח רת לתכנן, מישהו מוכרח לפקד על הביצוע ולתאם את המרכיבים הרבים והשונים של המיבצע.

בקיצור: מישהו חשב שזהו רעיון טוב, והחליט לבצעו.

אכן, כמבט ראשון זה נראה כרעיון טוב מאד, מבחינה ישראלית. בלבנון, שום דבר אינו בטוח.

כוחות אש"ף, ששכנו בעבר ליד הגבול הישראלי, אומנם עברו צפונה, כדי לעמוד מול התקפות-המחץ של הסורים והימין הנוצרי. כל עוד סערו הקרבות בצפון, היה הגבול הישראלי שקט. ניתן היה לשחק שם במישחקים כמו "הגדר הטובה".

אולם כל זה יכול להשתנות מחר. אירגוני הפידיאיון עשויים לחזור לקרבת הגבול.

מכאן בא הרעיון: האם לא כדאי שהנוצרים יכבשו את השטחים שלאורך הגבול הישראלי, ויקימו שם אזורי חץ. מעין "חגורת צניעות"? האם לא כדאי שברצועת-הגבול ישלטו, מן העבר השני, כוחות נוצריים יהודתיים לישירי ראי, שיחשמו את הדרך לפני הפלסטינים?

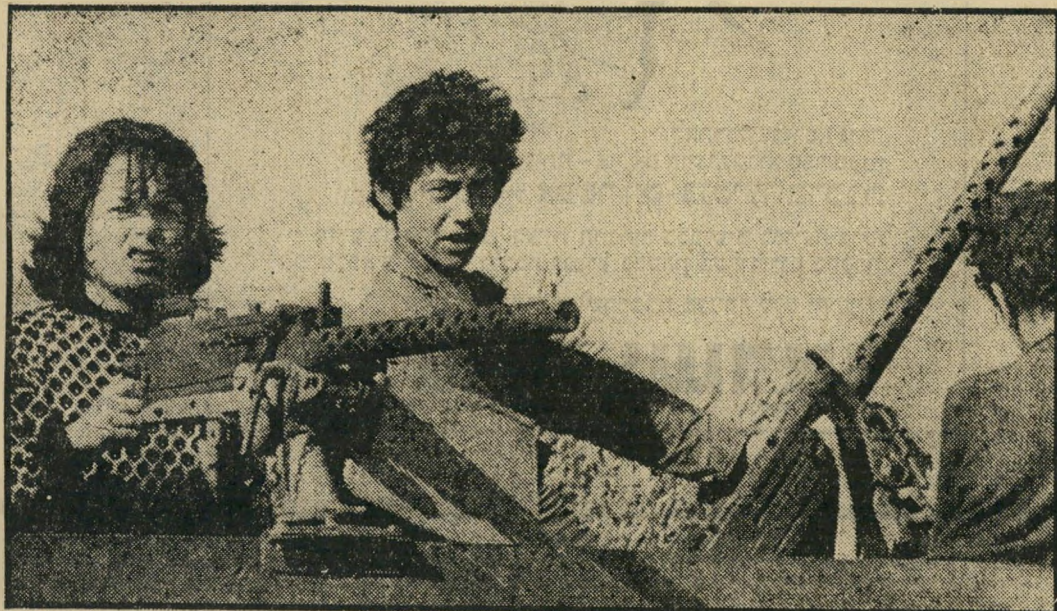
הרעיון בוודאי נראה, במבט הראשון, חיובי והגינני.

חבל רק שלא הוקדש לו מבט שני. כי כמבט השני מסתבר שהיה זה רעיון מופרך מיסודו, מסוכן והרה-אסון לכל הנוגעים בדבר.

לא רעיון הרואה את הנולד, והמביא בחשבון את הטווח הבינוני הרחוק, אלא התחכמות של הרגע, שהביא אה בחשבון רק את הטווח הקצר ביותר. חזקיה נוספת בשרשרת האילתורים וההתייכמויות התופפת, בישראל, את מקומה של מדיניות שקודה ונבונה.

לרם כל: בעולם הערבי (ובעולם כולו) נוצר הרושם שישראל התערבה במלחמת-הדת.

זהו רושם חמור. בלבנון התנהלה מלחמה מורכבת מאד. אחד ממרכיביה היה העיקריים היה דתי.

נער ונערה נוצריים ליד הגבול הישראלי*

תקדם את האינטרס הכיטחוני הישראלי, ששוט אינו יודע מה הוא שח.

ברור שכל איזור הנתון לשילטון לבנוני-נוצרי תלוי כולו בחסות סורית, ויבלע בסופו של דבר בסוריה-רבתי. יש לנו ברירה היסטורית בין סוריה-רבתי לבין מדינה פלסטינית, שתחצוץ בינינו ובין סוריה.

חשבון קר, אויביקטיבי, בדי הגשות וכלי יצרים, מוכרח להזכיר למפקדה כי מדינה פלסטינית עצמאית עדיפה אקף מונים עד סוריה גדולה וחזקה, שתהיה בהכרח לאומנית, תוקי פנית וקנאית.

הצרה היא שעריכת חשבון כזה כלל לא תיתכן בצמרת ישראל. כל-יך הרבה פיטפטו אצלנו על "האירגון הטרוריסטי אש"ף" ועל "אירגון-הגג של המחבלים", עד כי ממשלתנו נפלה קורבן לטטיפת-המוח שהיא עצמה עורכת לציבור.

בעולם מעוררים ביטויים אלה של התעמולה הישראלי גיחוך. אך, כמו תמיד, שיכנעה התעמולה את התועמלן עצמו.

המציאות היא שקיימת עתה הזדמנות היסטורית למי צוא יפה משותפת עם התנועה הלאומית הפלסטינית (ראו עמודים 13-11). המיתקפה בדרום-לבנון מסתירה הזדמנות זו, ועלולה לסכל אותה.

זוהי התחכמות, החוסמת את הדרך לפני פיתרון של ממש. פירותיה יתגלו במהרה כפני רות-הדימויון. אולם אנו עקובים לשגם עכורם מחיר כבד.

* בכותרת לתמונה זו בעיתון האמריקאי הראלד טריבי יין נאמר: "נערה ונער לבנוניים ליד מיקלעים מתוצרת ארצות-הברית, הדומים לאלה שבשימוש צה"ל בסיוור לאורך הגבול הישראלי ליד מטולה..."

ראל אינה מדינה לאומית רגילה, אלא מדינה יהודית-דתית, שהכריות מילחמה על הדת המוסלמית. שריהביט חון שימעון פרס, ברוב חוכמתו, עוד הוסיף שמן על מדורה מסוכנת זו. כאשר הפליג בקול רם בהיריהורים היסטוריוסופיים (או היסטוריוסופיים) על מהותה "התוקי פנית" ו"המתפשטת" של דת-האיסלאם בתור שכזו.

מי שעורר להצית מילחמת-דת יהודית-מוסלמית, משי רת במישרין את האוייב. הוא עורר לו להנחיל מוטיבציה דתית-קנאית למאה מיליון ערבים מוסלמים. גרוע מזה: הוא מסייע בידי האוייב למשוך אל תוך מלחמה זו מאות מיליוני מוסלמים לא-ערבים, מן הפיליפינים ומי מאלויה ועד ניגריה וזנביאר.

התיתכן טיפשות גדולה מזו?

שנית: מיתקפה זו עלולה להמיט אסון על הנוצריים הלבנוניים.

התחכמותם של הנוצרים כנגד מהלך המידי חמה הלבנונית היתה מטרפת, אם רואים את הפרספקטיבה ההיסטורית.

הסיכוי היחיד של העדות הערביות הנוצריות הקטנות להחזיק מעמד בצוק העיתים היה טמון ביכולתן להשתלב בתנועה הלאומית הערבית החילונית. גדולי הוגי-הדעות הנוצריים בלבנון הבינו זאת, והם נמנו עם אבות הלאומיות הערבית המודרנית. די להזכיר בהקשר זה את שמו של ג'ורג' אנטוניוס, בעל ההתעוררות הערבית.

היה זה מישהו היסטורי מצד הנוצרים לדי הכלות את ייחודם הערתי כנגד המוסלמים, והחפנו לדגן פוליטי. האחראים למישגה זה — עסקנים ערתיים קטנטנים, רודפי בצע ושררה, שביקשו לשמור בדרך זו על זכויותיהם שאבד עליהן הכלה — קיבצו על עצמם אשמה נוראה